

DECIZIE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în următoarea componență:

Președinte – Svetlana Filincova,

judcători – Galina Stratulat, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu, Dumitru Mardari,

examinând recursul declarat de Dabija Tudor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Panciuc Vitalie împotriva lui Dabija Tudor, intervenient accesoriu CCG nr.28 COOP din mun. Chișinău, privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de folosință asupra bunului imobil și evacuarea din bunul imobil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 februarie 2020 prin care s-a admis apelul declarat de Panciuc Vitalie, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 iulie 2019 și s-a pronunțat o hotărâre nouă de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 23 ianuarie 2017, Panciuc Vitalie s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Dabija Tudor solicitând obligarea lui Dabija Tudor să înlătore obstacolele în folosirea de către Panciuc Vitalie a garajului nr.104, cu suprafața 42,2 m², aflat în gestiunea în CCG nr.28 amplasată pe terenul cu nr. cadastral 0100101697, care a fost înstrăinat prin contractul din 26 aprilie 2014; evacuarea lui Dabija Tudor și terțelor persoane precum și bunurile respective din garajului nr.104, cu suprafața 42,2 m².

În motivarea cererii de chemare în judecată a reiterat că, la 26 aprilie 2014 a încheiat cu Dabija Tudor un contract prin care ultimul i-a transmis în proprietate garajul nr.104 cu suprafața 42,2 m², care se află în CCG nr.28, repartizat pentru construirea garajelor în baza Deciziei Primăriei mun. Chișinău, nr.23/4-8 din 30.09.1996, în schimbul sumei de 60 000 de lei.

Totodată, prin același contract a fost stipulat că vânzătorul (pârâtul) va depune o cerere la CCG nr.28 pentru a fi exclus din membrii CCG nr.28, în legătură cu înstrăinarea acestui garaj, iar cumpărătorul (reclamantul) urma să depună cerere pentru a fi introdus în membrii CCG nr.28 ca noul proprietar al garajului.

Astfel, la 26 februarie 2014, Dabija Tudor a depus o cerere în adresa Președintelui CCG nr.28, prin care a solicitat excluderea din membrii CCG nr.28 și în locul acestuia să fie inclus Panciuc Vitalie.

La 26 februarie 2014, Panciuc Vitalie a depus o cerere în adresa Președintelui CCG nr.28 pentru a fi inclus în lista membrilor CCG nr.28. achitând ca membru nou în

casieria CCG nr.28 „cotizația de intrare” 500 lei, ulterior 200 lei cotizația de membru pentru anul 2014, inclusiv pentru anul 2015.

Faptul că, Panciuc Vitalie este membru al CCG nr.28 se confirmă și prin aceea că președintele CCG nr.28 i-a eliberat la 14 august 2014 certificat prin care se menționează „, se confirmă dreptul de folosință asupra garajului cu nr.104”.

Cu toate acestea, din motive necunoscute Dabija Tudor creează obstacole în folosirea bunului sus-menționat prin diferite acțiuni, inclusiv plasarea de lacăte la ușa garajului, depozitarea bunurilor în garaj, ridicarea de diferite obiecte din garaj care aparțin reclamantului, fără acordul acestuia etc.

La 7 octombrie 2014, Dabija Tudor a depus o plângere prin care a pretins că Panciuc Vitalie a spart lacătul la garajul sus-numit, iar Inspectoratul de poliție a întocmit un proces-verbal nr. MAI 02 681054 din 13 octombrie 2014, cu privire la constatarea contravenției și o decizie de sancționare conform art.104 al Cod contravențional.

Procesul-verbal de contravenție fiind contestat în instanța de judecată, a fost admis, cu anularea procesului-verbal indicat supra și decizia de sancționare, în legătură cu faptul că au fost prezentate acte care atestă dreptul de proprietate asupra garajului 104 din CCG-28.

Solicitările benevole de eliberare a garajului și înlăturarea obstacolelor în folosirea acestuia, nu au dat rezultat.

În vederea soluționării litigiului, reclamantul a încercat prin diferite scrisori să-l soluționeze, solicitând de la pârât eliberarea benevolă de către reclamant, dar fără rezultat.

Reclamantul indică că, nu poate să se bucure de proprietatea sa, fiind stingherit de acțiunile și inacțiunile lui Dabija Tudor.

În cadrul examinării cauzei, în calitate de intervenient accesoriu, a fost atras în proces Cooperativa de construcție a garajelor nr. 28 din mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 06 septembrie 2017, cererea de chemare în judecată depusă a fost admisă parțial:

S-a obligat Tudor Dabija să înlătore obstacolele în exercitarea dreptului de folosință deținut de Vitalie Panciuc asupra garajului nr. 104, cu suprafața de 42,2 m.p., amplasat pe terenul cu nr./c 0100101697;

S-a evacuat Tudor Dabija și bunurile sale, din garajul nr. 104 respectiv;

S-a încasat din contul lui Tudor Dabija în beneficiul lui Vitalie Panciuc cheltuielile de judecată în sumă de 140 lei.

S-a respins acțiunea reclamantului în partea ce ține de înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de folosință asupra garajului nr. 104 cu suprafața de 42,2 mp. amplasat pe terenul nr./c 0100101697, de către persoane terțe, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 27 septembrie 2017 Dabija Tudor a declarat apel, solicitând casarea integrală a hotărârii cu trimiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, s-a admis cererea de apel declarată de Tudor Dabija.

S-a casat integral hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 06.09.2017, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 11 iulie 2019, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Panciuc Vitalie, în beneficiul lui Dabija Tudor, cheltuielile de judecată privind taxa de stat în mărime de 112,50 lei și asistența juridică 2500 lei, în total 2612,50 lei.

În rest, cheltuielile de judecată pentru asistența juridică acordată în mărimea solicitată de pârât s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 17 iulie 2019, avocatul Rusanovschi Radu, acționând în interesele apelantului Panciuc Vitalie, a declarat apel, solicitând admiterea apelului, emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 4 februarie 2020, s-a admis apelul declarat de către avocatul Rusanovschi Radu, în interesele apelantului Panciuc Vitalie.

S-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 11 iulie 2019, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care:

S-a admis acțiunea depusă de Panciuc Vitalie și s-a obligat Dabija Tudor și terțele persoane, să înlăture obstacolele în folosirea de către Panciuc Vitalie a garajului nr.104, cu suprafața 42,2 m² (conform planului releveu efectuat de OCT Chișinău la 25.02.2010) care se află în Cooperativa de Construcție a Garajelor nr.28 amplasată pe terenul cu nr. cadastral 0100101697, care a fost înstrăinat prin contractul din 26.04.2014.

S-a evacuat Dabija Tudor și terțele persoane, precum și bunurile acestora din garajul nr.104, cu suprafața 42,2 m² (conform planului releveu efectuat de OCT Chișinău la 25.02.2010) care se află în Cooperativa de Construcție a Garajelor nr.28 amplasată pe terenul cu nr. cadastral 0100101697, care a fost înstrăinat prin contractul din 26 aprilie 2014.

S-a încasat de la Dabija Tudor în beneficiul lui Panciuc Vitalie, cheltuielile de judecată formate din suma de 150,00 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 112,50 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel.

La 6 aprilie 2020, Dabija Tudor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 februarie 2020 admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 11 iulie 2019

În motivare, a reiterat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Instanța de apel în mod eronat a stabilit că potrivit materialelor din dosar garajul cu nr. 104 nu îi aparține lui Dabija Tudor.

Recurentul a indicat că, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, a transmis instanței un set de acte spre vizualizare și anume, contractul de vânzare-cumpărare a garajului în original, cererea de excludere din membru cooperativei și cererea de includere ca membru CCL 28, și a declarat că documentele respective sunt false. Cu toate acestea instanța de apel nu s-a expus asupra actelor prezentate, dar le-a returnat fără examinare, încălcându-i astfel dreptul la o ședință imparțială.

Instanța de apel nu a studiat materialele dosarului, nefiind indicat în procesul-verbal al ședinței de judecată cercetarea materialele cauzei.

Concluzia instanței de apel contravine circumstanțelor de fapt, fiind invocat faptul falsificării contractului de vânzare-cumpărare instanța nu s-a expus asupra acestuia, dând apreciere probelor fără a fi prezentate în original.

La examinarea cauzei instanța de apel nu a respectat dispozițiile art. 130 din Codul de procedură civilă. A emis decizia cu încălcarea normelor de drept material și anume nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța menționează că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 4 februarie 2020.

La 9 martie 2020, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților copia deciziei motivate.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 6 aprilie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Astfel, la 19 mai 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului copia recursului, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, corespondența fiind returnată instanței cu mențiunea nereclamat (f. d.199-200).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 iunie 2020 recursul înaintat de Dabija Tudor s-a declarat admisibil.

Potrivit art. 441 și art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 februarie 2020 și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În baza art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Examinând decizia contestată, prin prisma motivelor de recurs invocate, Colegiul reține următoarele:

Prin acțiunea sa, reclamantul a solicitat obligarea lui Dabija Tudor să înlăture obstacolele în folosirea de către Panciuc Vitalie a garajului nr.104, cu suprafața 42,2

m2, aflat în gestiunea în CCG nr.28, care a fost înstrăinat prin contractul din 26 aprilie 2014; evacuarea lui Dabija Tudor și terțelor persoane precum și bunurile respective din garajului nr.104, cu suprafața 42,2 m2 .

Fiind investită cu judecarea pricinii, prima instanță a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată,

Pentru a hotărî astfel, instanța a constatat că reclamantul nu a probat că imobilul litigios, garajul nr.4 îi aparține cu drept de proprietate, lipsind proba respectivă.

Judecând apelul declarat de Panciuc Vitalie, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 4 februarie 2020 a admis apelul și a emis o hotărâre nouă de admitere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că raporturile obligaționale a părților au la bază contractul din 26 februarie 2014, care generează obligații reciproce corelative și anume, Dabija Tudor s-a obligat să transmită lui Panciuc Vitalie, garajul nr.104, iar ultimul să achite costul bunului imobil.

Examinând cauza în ordine de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic constatările instanței de apel.

În speță, obiectul litigiului derivă din contractul de vânzare-cumpărare din 26 februarie 2014 în baza căruia a fost înstrăinat garajului nr.104, cu suprafața 42,2 m2 aflat în gestiunea în CCG nr.28, din mun. Chișinău, str. Melestiu, 20/4.

În corespundere cu art. 117 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Articolul 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Respectiv, în cazul în care se solicită înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil, dobândit în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 26 februarie 2014, urma ca acest contract să fie cercetat în original în instanța de judecată, în vederea combaterii argumentului lui Dabija Tudor precum că contractul respectiv este unul fals, deoarece nu a semnat un asemenea contract.

Or, anume contractul respectiv, este o probă decisivă în emiterea soluției la caz, potrivit căreia instanța poate constata dacă reclamantul este proprietarul imobilului.

Potrivit art. 383 alin. (1) din Codul de procedură civilă după explicațiile participanților la proces, instanța de apel verifică probele administrate în prima instanță și cele prezentate în instanța de apel în condițiile art. 372.

La caz, reieșind din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 4 februarie 2020 și înregistrarea audio instanța de judecată studiază materialele dosarului și setul de acte în original și în copie, ca urmare, restituie cererea de excludere din membru al CCG nr.28 și cererea de includere ca membru CCG nr.28 în original și contractul de vânzare-cumpărare a garajului în copie.

Astfel, din conținutul înregistrării audio a ședinței de judecată din 4 februarie 2020, nu este clar dacă în ședința de judecată, instanța de apel a administrat contractul de vânzare-cumpărare din 26 februarie 2014 în original sau în copie.

Or, fără a face o cercetare temeinică a fondului cauzei, bazându-se doar pe probe neconcludente și insuficiente pentru lămurirea aspectelor deduse judecării instanța de apel a constatat că între părți există raporturi obligaționale derivate din conținutul contractului din 26 februarie 2014, obiectul căruia este vânzarea-cumpărarea garajului nr.104, cu suprafața 42,2 m², aflat în gestiunea în CCG nr.28 din mun. Chișinău.

În temeiul art. 130 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, statuează că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Colegiul reține că, instanța de apel a pus la baza soluției de admitere a pretențiilor reclamantului contractul de vânzare-cumpărare din 26 februarie 2014, fără ca să fie clar dacă instanța a cercetat în original contractul respectiv, întru respectarea principiului nemijlocirii și contradictorialității, adică fără a cerceta obiectul litigiului.

În speță, procedura verificării corectitudinii înscrisurilor prezentate se impune, iar instanța putea ordona prezentarea contractului în original, pentru dezbaterea argumentelor referitoare la originalitatea contractului respectiv.

Or, aspectul dat, este necesar pentru lămurirea împrejurărilor de fapt și de drept deduse judecării.

Prin prisma art. 25 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședința de judecată.

În speță, din probele existente și constatările instanței de apel indicate în procesul-verbal al ședinței de judecată Colegiul constată că, soluția este emisă fără o cercetare a înscrisurilor doveditoare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, Convenția nu reglementează regimul probelor, ca atare (Mantovanelli împotriva Franței, pct. 34).

Admisibilitatea probelor și aprecierea acestora sunt în primul rând de competența dreptului intern și a instanțelor naționale [García Ruiz împotriva Spaniei (MC), pct. 28]. Situația este similară în ceea ce privește forța probatorie și sarcina probei. Tot instanța națională este cea care apreciază utilitatea probelor propuse [Centro Europa 7 SRL și Di Stefano împotriva Italiei (MC), pct. 198].

Cu toate acestea, conform Convenției, caracterul echitabil al procedurii este evaluat în lumina întregii proceduri, în special a modului în care au fost colectate probele.

Prin urmare, trebuie să se asigure că mijloacele de probă au fost prezentate astfel încât să asigure un proces echitabil (Blucher împotriva Republicii Cehe, pct. 65).

Instanța de recurs atestă că la adoptarea actului de dispoziție, instanța de apel urma să efectueze o analiză amplă a suportului probator prezent la materialele cauzei, pentru a constata circumstanțele importante ale pricinii inclusiv temeiurilor și pretențiilor care au generat apariția litigiului, ceea ce instanța de recurs nu poate constata.

Neadministrarea probelor echivalează cu ne cercetarea fondului cauzei, astfel încât în temeiul art. 432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, va fi admis recursul declarat de Dabija Tudor, și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel, urmează să țină cont de cele menționate, de a supune aprecierii pretențiile reclamantului în raport cu argumentele și probele prezentate de părți.

Astfel, din considerentele menționate eroarea judecătorească nu poate fi corectată de către instanța de recurs, și astfel, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 4 februarie 2020, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Dabija Tudor.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 4 februarie 2020, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Panciuc Vitalie împotriva lui Dabija Tudor, intervenient accesoriu CCG nr.28 COOP din mun. Chișinău, privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de folosință asupra bunului imobil și evacuarea din bunul imobil, cu trimiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari